

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Ann-Louise Jonsson

DOM
 2016-12-06
 Meddelad i Falun

Mål nr
 4798-16

SÖKANDE

Sättra Transporter AB, 556900-2271
 Vretasvägen 47 C
 818 34 Valbo

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
 c/o Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
 826 80 Söderhamn

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2016-12-06	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sättra Transporter AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 180241

Postadress

Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-383 00 00

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax

023-383 00 80

Expeditionstid

måndag-fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M

Inköp Gävleborg genomför genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) en upphandling av ramavtal avseende ”Markskötsel och diverse allservice, Nordanstigs kommun” (ärendenummer 5932). Inköp Gävleborg beslutade den 28 oktober 2016 att anta anbudet från Naturkompetens ekonomisk förening.

Sätra Transporter AB (Sätra Transporter) ansöker om överprövning och anför i huvudsak följande till stöd för sin ansökan. Anbudet från Naturkompetens ekonomisk förening (NEF) är onormalt lågt. Inköp Gävleborg synes inte ha ifrågasatt det låga timpriset för gräsklippning och traktorslagning för att sedan göra en bedömning av anbudsgivarens förklaring. NEFs prissättning är osund och eventuellt strategisk och beslutet att tilldela NEF ramavtalet bör således ändras, oavsett vidare förklaring från NEFs sida. Sätra Transporter åberopar till stöd för sin talan Kammarrätten i Göteborgs domar i mål nr 2598--2601-13 och Förvaltningsrätten i Faluns dom i mål nr 754-16.

Inköp Gävleborg bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har i målet att pröva om det på grundval av vad Sätra Transporter har anfört är visat att Inköp Gävleborg har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Sätra Transporter har lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § jämförd med 15 kap. 2 § samma lag). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iakttä principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Sätra Transporter har i huvudsak anfört följande. Timpriset för gräsklippning om 255 kr/tim bör anses onormalt lågt utifrån vad som är normalt för den aktuella branschen, vilket i förevarande fall handlar om kommunala gräsmattor som ska klippas med åkgräsklippare av industriell modell med en klippbredd om i vart fall 120 – 150 cm. Diesel, reservdelar, avskrivningar och transport belastar även timpriset på ett vårdslöst sätt när timpriset är så pass lågt. Även timpriset för traktorslagning om 300 kr/tim måste anses orimligt lågt. Varje bransch har sina egna parametrar kring vad som är ett rimligt pris. För tjänster inom grönytor är det intressant att titta på helhetspriset för hela åtagandet, då enbart timpriset oftast säger väldigt lite. Om timpriset är lågt eller tiden för skötseln liten, finns i praktiken fyra alternativ; leverantören tjänar inga pengar på uppdraget men accepterar detta, kvaliteten i utförandet blir dålig, leverantören sköter uppdraget med god kvalitet och betalar sina anställda men sköter inte åtaganden i form av skatt och sociala avgifter eller slutligen har leverantören missuppfattat kraven i upphandlingen och därmed gjort en felaktig kalkyl. Enligt praxis räcker det inte att leverantören ger in ett påstående om att denne t.ex. får ett marknadsbidrag som gör att priserna kan sänkas, utan denne behöver även visa hur kalkylen ser ut. Inköp Gävleborg har dessutom i en tidigare liknande upphandling gjort bedömningen att ett timpris om 310 kr bör anses som onormalt lågt.

Inköp Gävleborg har mot detta invänt i huvudsak följande. Det stämmer att de delpriser som lämnats av NEF är lägre än övriga anbudsgivares. NEF har vidare medgett att man skrivit fel timpris avseende traktorslagning, men har uppgett att man kommer att stå för sitt anbud och utföra tjänsterna till offererade priser och till förväntad kvalitet. Inköp Gävleborg har inte sett någon anledning att betvivla dessa uppgifter. Bestämmelsen i 15 kap. 17 § LOU ger en upphandlande myndighet en möjlighet, men ingen skyldighet, att förkasta ett anbud som den bedömer är onormalt lågt.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Den aktuella upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt bestämmelserna i 15 kap. LOU och omfattas således inte av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU.

I 15 kap. 17 § LOU föreskrivs att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigbeten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

Förvaltningsrätten konstaterar att det redan av lydelsen i 15 kap. 17 § LOU framgår att en upphandlande myndighet har möjlighet att, under vissa förutsättningar, förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Någon skyldighet att förkasta ett sådant anbud finns emellertid inte, utan bestämmelsen är istället avsedd att skydda anbudsgivaren mot godtycke från den upphandlande myndighetens sida. En leverantör kan således inte med stöd av denna bestämmelse kräva att den upphandlande myndigheten ska förkasta en konkurrents anbud för att dess anbudspris bedöms vara onormalt lågt (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom i mål nr 1641-07 och Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 1247-09). Mot den bakgrunden och då det i målet inte har gjorts gällande att det ifrågasatta anbudet inte skulle uppfylla samtliga obligatoriska krav i upphandlingen, gör förvaltningsrätten bedömningen att Sättra Transporters påstående om att anbudet från NEF borde ha förkastats inte kan föranleda ett ingripande enligt nu gällande lagstiftning. Vad Sättra Transporter framfört om Inköp Gävleborgs uppfattning i fråga om onormalt låga timpriser i tidigare upphandling av liknande slag, föranleder ingen annan bedömning. Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis inte att det finns skäl för ingripande enligt LOU på den av Sättra Transporter åberopade grunden. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.